

UITWERKINGEN

DE

BOEKHOUDMODULE

HAVO/VWO

Huib Stoffels

Omslag: Phyl Okhuysen

Tweede druk 2009

Copyright © Uitgeverij Stoffels, Berkel-Enschot 2001

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij Stoffels, Abdijlaan 17, 5056 GA Berkel-Enschot

INLEIDING

Beste leerling,

Dit boekje met uitwerkingen van de lesbrief De Boekhoudmodule Havo/Vwo is bedoeld voor leerlingen die zelfstandig de stof bestuderen. De uitwerkingen zijn zeer uitgebreid om het bestuderen van de stof zo eenvoudig mogelijk te maken. Het is raadzaam alle opdrachten van de lesbrief eerst zelf te maken want juist door het maken van de opdrachten leer je de stof te beheersen. En pas als je de opdrachten gemaakt hebt, moet je dit boekje raadplegen. Wanneer je fouten gemaakt hebt, probeer dan steeds te achterhalen waarom je de fouten gemaakt hebt.

Ik wens je veel plezier en succes toe.

Berkel-Enschot, februari 2009

Huib Stoffels

HOOFDSTUK 1 DE ADMINISTRATIE

OPDRACHT 1

Een bedrijf dat nog niet draait, kan geen goederen op rekening verkocht hebben.

OPDRACHT 2

Debet	BALANS		Credit
bedrijfspand	€100.000,-	hypotheeklening	€ 60.000,-
voorraden	€ 20.000,-	crediteuren (lev.kred)	€ 16.000,-
inventaris	€ 10.000,-	onderhandse lening	€ 10.000,-
betalingsmid	€ 2.000,-	eigen vermogen	€ 30.000,-
		bank (RC-krediet)	€ 16.000,-
	€132.000,-		€132.000,-

OPDRACHT 3

Debet	BALANS		Credit
kas	€ 500,-	hypotheeklening	€ 63.000,-
ING bank	€ 1.000,-	crediteuren (lev.kred)	€ 4.000,-
bank	€ 2.000,-	onderhandse lening	€ 3.000,-
gebouw	€ 90.000,-	nog te betalen kosten	€ 500,-
voorraden	€ 10.000,-	eigen vermogen	€ 36.200,-
vooruitbet.k.	€ 200,-		
debiteuren	€ 2.000,-		
inventaris	€ 1.000,-		
	€106.700,-		€106.700,-

OPDRACHT 4

Debet	BALANS		Credit
kas	€ 500,-	vooruitontvangen bedragen	€ 800,-
vooruitbetaalde bedragen	€ 600,-	te betalen bedragen	€ 600,-
nog te ontvangen bedragen	€ 400,-	banklening	€ 4.000,-
debiteuren	€ 2.000,-	eigen vermogen	€ 28.100,-
goederen	€ 10.000,-		
winkelpand	€ 20.000,-		
	€ 33.500,-		€ 33.500,-

OPDRACHT 5

1. Er is afgeschreven op het gebouw.
2. Er is een nieuwe auto gekocht of een auto heeft een nieuwe motor gekregen.
3. Er zijn meer goederen ingekocht dan verkocht.
4. De klanten hebben hun rekeningen betaald of er wordt minder op rekening verkocht.
5. Door het maken van nettowinst of door privé-storting.
6. Er is afgelost op de hypotheeklening.
7. Er zijn meer goederen op rekening ingekocht.
8. De te betalen bedragen zijn betaald.
9. €15.500,- op 1-1-'06 had de onderneming een schuld bij de bank van €13.500,-, terwijl de onderneming op 1-1-'07 een vordering had op de bank van €2.000,-

OPDRACHT 6

omzet	inkoopwaarde	brutowinst	ov. bedrijfskosten	nettowinst
1.000	500	500	200	300
2.000	1.000	1.000	500	500
1.200	600	600	400	200
1.000	200	800	200	600

OPDRACHT 7

Kas	+ €1.000,-
voorraden	- € 600,-
eigen vermogen	+ € 400,-

OPDRACHT 8

D	mutatiebalans		C
debiteuren	+ €8.000,-	eigen vermogen	+ €3.500,-
voorraden	- €4.500,-		
	<u>+ €3.500,-</u>		<u>€3.500,-</u>

OPDRACHT 9

D		mutatiebalans		C
voorraden	+ € 500,-	crediteuren		+ € 250,-
kas	- € 250,-			
	<u>+ € 250,-</u>			<u>+ € 250,-</u>

OPDRACHT 10

D	mutatiebalans		C
voorraden	- €2.500,-	eigen vermogen	- € 500,-
debiteuren	+ €2.000,-		
	<hr/>		<hr/>
	- € 500,-		- € 500,-

OPDRACHT 11

D	mutatiebalans	C
debiteuren	- €8.000,-	
kas	+ €8.000,-	
	<u>€ -,-</u>	<u>€ -,-</u>

OPDRACHT 12

D	mutatiebalans		C
		crediteuren	- € 750,-
		bank	+ € 750,-
	€ -,-		€ -,-

OPDRACHT 13

D	mutatiebalans		C
	eigen vermogen	- €	500,-
	bank	+ €	500,-
	€ -,-	€	-,-

OPDRACHT 14

D				mutatiebalans		C	
kas		<u>- € 100,-</u>		eigen vermogen		<u>- € 100,-</u>	
		- € 100,-				- € 100,-	

OPDRACHT 15

Debet				BALANS DE KAST		Credit	
	opening	veranderingen	eindbalans		opening	veranderingen	eindbalans
gebouw	250.000		250.000	Eigen vermogen	70.000	+3.500 + 400 -500-500-100	72.800
Inventaris	25.000		25.000	Hypotheeklening	212.500		212.500
Auto	4.000		4.000	Bedrijfskrediet	30.000		30.000
Voorraden	56.000	-600 - 4.500 +500 -2.500	48.900	Onderhandse lening	20.000		20.000
Kas	15.000	+1.000 -250 +8.000 -100	23.650	Crediteuren= leveransierskred	7.500	+250 -750	7.000
Debiteuren		+8.000+2.000 -8.000	2.000	Bank = rekening courant	10.000	+750 +500	11.250
	350.000	+ 3.550	353.550		350.000	+ 3.550	353.550

OPDRACHT 16 1.

DE KAST		
speciaalzaak voor meubels		
<div style="text-align: right;"> Kastenstraat 15 Uden ING Bank: 7654321 Rambobank:987654321 Faktuurnr. 12 Datum: 10-1-2007 </div>		
Naam: Bons Straat Snertstraat 5 Plaats: 5012 UD Uden		
Aantal 1	Omschrijving stoel	Bedrag €1.000,-
TOTAAL		€1.000,-

D		mutatiebalans	C
voorraden	- € 600,-	eigen vermogen	+ € 400,-
debiteuren	+ €1.000,-		
	+ € 400,-		+ € 400,-

OPDRACHT 17

D		mutatiebalans	C
voorraden	+ €3.000,-	crediteuren	+ € 3.000,-
	+ €3.000,-		+ € 3.000,-

OPDRACHT 18

D		mutatiebalans	C
kas	+ €2.000,-	eigen vermogen	+ € 800,-
voorraden	- €1.200,-		
	+ € 800,-		+ € 800,-






























OPDRACHT 19 1.

kwitantienummer: 3	
ontvangen van de heer /mevrouw P. Oetsgraag	te Uden
de somma van <i>honderd euro</i>	
voor geleverde meubelpolish	
op 20 jan. 2007	
zegge €100,-	Uden, 20 jan. 2007 K. Kast

2.

D		mutatiebalans	C
kas	+ € 100,-	eigen vermogen	+ € 50,-
voorraden	- € 50,-		
	+ € 50,-		+ € 50,-

OPDRACHT 20Dit gedeelte niet meezenden **RAMBOBANK****overschrijvingskaart**

Bedrag...500..... Rekening...1256430 Van...Aegon..... betreft verzekeringspremie polisnr. 200-5046755 datum.....25-1-2007 Bankrekening volgnr. 7654321 1	euro cent       5 0 0 Naar bankrekening       1 2 5 6 4 3 0 Ten name van...Aegon..... Woonplaats...Amsterdam..... Volgnr. 1 De Kast Kastenstraat 15 Uden	Betalingskenmerk                  Mededelingen verzekeringspremie..... handtekeningKast..... Bankrekening 7654321
--	---	---

OPDRACHT 21

D		mutatiebalans	C
		eigen vermogen	- € 500,-
		bank	+ € 500,-
	€ -,-		€ -,-

OPDRACHT 22

D		mutatiebalans	C
		eigen vermogen	- € 200,-
		bank	+ € 200,-
	€ -,-		€ -,-

OPDRACHT 23

Een debetsaldo bij de bank wil zeggen dat je een schuld hebt aan de bank en dat de bank een vordering heeft op jou. Een bankafschrift van de bank moet je dus altijd interpreteren vanuit de boekhouding van de bank zelf.

OPDRACHT 24

D		mutatiebalans	C
voorraden	- € 3.000,-	crediteuren	- € 3.000,-
	- € 3.000,-		- € 3.000,-

OPDRACHT 25

D		mutatiebalans	C
kas	- € 500,-	eigen vermogen	- € 500,-
	- € 500,-		- € 500,-

De stoel komt niet bij de voorraad omdat deze onverkoopbaar is geworden.

OPDRACHT 26

D		mutatiebalans	C
debiteuren	- € 1.000,-	eigen vermogen	- € 400,-
voorraden	+ € 600,-		
	- € 400,-		- € 400,-

OPDRACHT 27

	niet EV	wel EV	zakelijk	niet zakelijk
inkoop contant	x			
inkoop op rekening	x			
verkoop contant met winst		x	x	
verkoop op rekening met verlies		x	x	
privé-storting		x		x
kopen van inventaris	x			
aflossen van lening	x			
betalen van kosten		x	x	
privé-opname		x		x

OPDRACHT 28 1.

2-1	D		C
	kas	+ € 1.000,-	eigen vermogen + € 500,-
	goederen	- € 500,-	
		+ € 500,-	+ € 500,-
3-1	D		C
	goederen	+ € 500,-	bank + € 500,-
4-1	D		C
	gebouw	- € 5.000,-	eigen vermogen - € 5.000,-
5-1	D		C
	kas	+ € 2.000,-	eigen vermogen + € 2.000,-
6-1	D		C
		crediteuren - € 1.000,-	
		bank + € 1.000,-	
7-1	D		C
	goederen	- € 500,-	crediteuren - € 500,-
14-1	D		C
	goederen	- € 100,-	eigen vermogen - € 100,-
17-1	D		C
	debiteuren	+ € 2.000,-	eigen vermogen + € 1.000,-
	goederen	- € 1.000,-	
		+ € 1.000,-	+ € 1.000,-
18-1	D		C
	debiteuren	- € 500,-	bank - € 500,-
20-1	D		C
		eigen vermogen - € 3.000,-	
		hypotheeklening - € 1.000,-	
		bank + € 4.000,-	
		- , -	- , -

25-1	D			C
	goederen	+ € 250,-	eigen vermogen	- € 250,-
			bank	+ € 500,-
		+ € 250,-		+ € 250,-
30-1	D			C
	kas	- € 200,-	eigen vermogen	- € 200,-

OPDRACHT 28.2

Debet		BALANS DE KAST				Credit	
	opening	veranderingen	eindbalans		opening	veranderingen	eindbalans
gebouw	50.000	- 5.000	45.000	Eigen vermogen	30.000	+500 - 5.000	24.950
goederen	10.000	-500+500	8.650			+2.000-100	
		-500-100				+1.000-3.000	
		-1.000+250				-250-200	
debiteuren	5.000	+2.000-500	6.500	Hypotheklening	30.000	-1.000	29.000
inventaris	4.000		4.000	Crediteuren	6.000	-1.000-500	4.500
kas	4.000	+1.000	6.800	Bank	7.000	+500+1.000-	12.500
		+2.000 -200				500+4.000+500	
	73.000	-2.050	70.950		73.000	-2.050	70.950

OPDRACHT 29

1. €500,- (2-1) + €1.000,- (17-1) - €250,- (25-1) = €1.250,-

2. Brutowinst = €1.250,-

overige bedrijfskosten: - afschrijvingen (4-1) €5.000,-

- interestkosten (20-1) €3.000,-

€8.000,- → €8.000,-

Nettowinst - €6.750,-

3. €2.000,- (5-1)

4. €100,- (14-1) + €200,- (30-1) = €300,-

5. €24.950,- - €30.000,- = - €5.050,-

6. Verandering eigen vermogen = brutowinst - overige bedrijfskosten + privé-stortingen - privé-opnamen = €1.250,- - €8.000,- + €2.000,- - €300,- = €5.050,-

Verandering eigen vermogen = nettowinst + privé-stortingen - privé-opnamen.

= - €6.750,- + €2.000,- - €300,- = €5.050,-

OPDRACHT 30

D		GEBOUW	C
1-1	van balans	250.000	

D		AUTO	C
1-1	van balans	4.000	

D		INVENTARIS	C
1-1	van balans	25.000	

D		VOORRADEN	C
1-1	van balans	56.000	

D		KAS	C
1-1	van balans	15.000	

D		HYPOTHEEKLening	C
		1-1 van balans	212.500

D	ONDERHANDSE LENING	C
	1-1 van balans	20.000

D	BEDRIJFSKREDIET	C
	1-1 van balans	30.000

D	CREDITEUREN (leverancierskrediet)	C
	1-1 van balans	7.500

D	BANK (rekening-courantkrediet)	C
	1-1 van balans	10.000

D	EIGEN VERMOGEN	C
	1-1 van balans	70.000

OPDRACHT 31

D	REKENING VAN BEZIT	C
+	-	

D	REKENING VAN SCHULD	C
-	+	

D	EIGEN VERMOGEN	C
k, v, po	w, ps	

OPDRACHT 32

D	GEBOUW	C
1-1 van balans	250.000	

D	AUTO	C
1-1 van balans	4.000	

D	INVENTARIS	C
1-1 van balans	25.000	

D	VOORRADEN		C		
1-1	van balans	56.000	1-1	verkoop lamp	600
2-1	inkoop polish	500	1-1	verkoop bankstel	4.500
15-1	inkoop bankstel	3.000	1-1	verkoop bureaustoel	2.500
28-1	retourverk. faut.	600	10-1	verkoop stoel	600
			16-1	verkoop kast	1.200
			20-1	verkoop polish	50
			26-1	retourinkoop bankstel	3.000

D		KAS	C		
1-1	van balans	15.000	2-1	inkoop polish	250
1-1	verkoop lamp	1.000	7-1	privé-opname (eten)	100
1-1	ontvangst debiteur	8.000	27-1	retourverkoop stoel	500
16-1	verkoop kast	2.000			
20-1	verkoop polish	100			

D	HYPOTHEEKLening		C
	1-1	van balans	212.500
D	ONDERHANDSE Lening		C
	1-1	van balans	20.000
D	BEDRIJFSKREDIET		C
	1-1	van balans	30.000
D	CREDITEUREN (leverancierskrediet)		C
1-1	betaling per bank	750	1-1 van balans 7.500
26-1	retourinkoop b.st	3.000	2-1 inkoop polish 250
			15-1 inkoop bankstel 3.000
D	BANK (rekening-courantkrediet)		C
	1-1	van balans	10.000
	1-1	betaling leveranciers	750
	1-1	rentekosten	500
	28-1	verzekeringskosten	500
	29-1	huurkosten	200
D	EIGEN VERMOGEN		C
1-1	verkoop bureaust.	500	1-1 van balans 70.000
1-1	rentekosten	500	1-1 verkoop lamp 400
7-1	privé-opname(eten)	100	1-1 verkoop bankstel 3.500
27-1	verzekeringskost.	500	10-1 verkoop stoel 400
28-1	huurkosten	200	16-1 verkoop kast 800
27-1	retourverk.stoel	500	20-1 verkoop polish 50
28-1	retourverk.faut.	400	
D	DEBITEUREN		C
1-1	verkoop bankstel	8.000	1-1 betaling per kas 8.000
1-1	verkoop bur.st.	2.000	28-1 retourverkoop fauteuil 1.000
10-1	verkoop stoel	1.000	

OPDRACHT 33

naam van de grootboekrekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS	
	debet	credit	debet	credit
gebouw	250.000,-		250.000,-	
auto	4.000		4.000,-	
inventaris	25.000,-		25.000,-	
voorraden	60.100,-	12.450,-	47.650,-	
kas	26.100,-	850,-	25.250,-	
hypotheeklening		212.500,-		212.500,-
onderhandse lening		20.000,-		20.000,-
bedrijfskrediet		30.000,-		30.000,-
crediteuren	3.750,-	10.750,-		7.000,-
bank		11.950,-		11.950,-
eigen vermogen	2.700,-	75.150,-		72.450,-
debiteuren	11.000,-	9.000,-	2.000,-	
TOTAAL	382.650,-	382.650,-	353.900,-	353.900,-

OPDRACHT 34

a. $72.450 - 70.000 = \text{€}2.450,-$ gestegen.

b. $\text{Brutowinst} = 400(1-1) + 3.500(1-1) + 400(10-1) + 800(16-1) + 50(20-1) - 500(1-1) - 500(27-1) - 400(28-1) = 3.750$

overige bedrijfskosten = rentekosten(1-1) = 500
 verzekeringskosten(28-1) = 500
 huurkosten(29-1) = 200
 1.200 → - 1.200

Nettowinst 2.550

Privé-opname(7-1) - 100

Verandering eigen vermogen 2.450

OPDRACHT 35

D	GEBOUW		C
1-1 van balans	100.000		

D	VOORRAAD		C
1-1 van balans	40.000	3-1 verkoop pepermint	80
5-1 inkoop pepermint	200	7-1 retourinkoop pepermint	200
12-1 retourverkoop	40	8-1 verkoop	3.000

D	AUTO		C
1-1 van balans	30.000	9-1 verkoop oude auto	500

D	DEBITEUREN		C
1-1 van balans	35.000	12-1 retourverkoop	50
3-1 verkoop pepermint	100		

D	KAS		C
1-1 van balans	5.000		

D	EIGEN VERMOGEN		C
12-1 retourverkoop	10	1-1 van balans	120.000
15-1 rentekosten	1.000	3-1 verkoop pepermint	20
		8-1 verkoop	2.000

D	HYPOTHEEKLENING		C
15-1 aflossing	1.000	1-1 van balans	60.000

D	CREDITEUREN		C
7-11 retourinkoop pep.	200	1-1 van balans	28.000
		5-1 inkoop pepermint	200

D	BANK		C
8-1 verkoop	5.000	1-1 van balans	2.000
9-1 verkoop auto	500	15-1 rente/aflossing	2.000

naam van de grootboekrekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS	
	debet	credit	debet	credit
gebouw	100.000,-		100.000,-	
voorraad	40.240,-	3.280,-	36.960,-	
auto's	30.000,-	500,-	29.500,-	
debiteuren	35.100,-	50,-	35.050,-	
kas	5.000,-		5.000,-	
eigen vermogen	1.010,-	122.020,-		121.010,-
hypotheeklening	1.000,-	60.000,-		59.000,-
crediteuren	200,-	28.200,-		28.000,-
bank	5.500,-	4.000,-	1.500,-	
TOTAAL	218.050,-	218.050,-	208.010,-	208.010,-

OPDRACHT 36

121.010 - 120.000 = 1.010 = toename eigen vermogen.

Brutowinst = 20 (3-1) + 2.000 (8-1) - 10 (12-1) = 2.010

Overige bedrijfskosten = rentekosten (15-1) - 1.000

Nettowinst 1.010

Privé-opname/storting - 0

Toename eigen vermogen 1.010

OPDRACHT 37

D		GEBOUW		C
1-1	van balans	100.000		

D		VOORRAAD		C
1-1	van balans	40.000	22-1 demonstratiemateriaal	200
			29-1 verkoop	2.000

D		MACHINES		C
1-1	van balans	30.000	12-1 verkoop machine	500
18-1	aankoop machine	5.000	20-1 afschrijving	2.000

D		KAS		C
1-1	van balans	20.000	2-1 naar bank	3.000
12-1	verkoop machine	1.000	18-1 aankoop machine	2.000
29-1	verkoop	5.000		

D		DEBITEUREN		C
1-1	van balans	20.000	5-1 oninbaar	500
			7-1 korting	100
			8-1 bank/korting	500
			28-1 retourverkoop	300

D		EIGEN VERMOGEN		C
3-1	loon vak.hulp	200	1-1 van balans	120.000
5-1	verlies op deb.	500	12-1 verkoop van machine	500
7-1	korting	100	29-1 verkoop	3.000
8-1	korting	20		
9-1	gas & electra	500		
20-1	afschrijvingsk.	2.000		
22-1	verkoopkost.(dem)	200		
25-1	premie AOW/AWW	500		
28-1	retourverkoop	300		

D	HYPOTHEEKLNING	C
	1-1 van balans	60.000

D	CREDITEUREN	C
	1-1 van balans	15.000
	18-1 aankoop machine	3.000

D		BANK	C		
8-1	debiteuren	480	1-1	van balans	15.000
2-1	van kas	3.000	3-1	loon vak.hulp	200
			9-1	gas & elektra	500
			25-1	premie AOW/AWW	500

naam van de grootboekrekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS	
	debet	credit	debet	credit
gebouw	100.000,-		100.000,-	
voorraad	40.000,-	2.200,-	37.800,-	
machines	35.000,-	2.500,-	32.500,-	
kas	26.000,-	5.000,-	21.000,-	
debiteuren	20.000,-	1.400,-	18.600,-	
eigen vermogen	4.320,-	123.500,-		119.180,-
hypotheeklening		60.000,-		60.000,-
crediteuren		18.000,-		18.000,-
bank	3.480,-	16.200,-		12.720,-
TOTAAL	228.800,-	228.800,-	209.900,-	209.900,-

OPDRACHT 38

119.180 - 120.000 = - 820

Brutowinst gewone verkopen = 3.000 (29-1) - 300 (28-1) = 2.700

Winst verkoop machine (12-1) = 500
3.200

Overige bedrijfskosten

Loon (3-1) = 200

verlies op deb (5-1) = 500

kortingen (7/8-1) = 120

gas & elektra (9-1) = 500

afschrijv.kosten (20-1) = 2.000

verkoopkosten (22-1) = 200

premie AOW/AWW(25-1) = 500

4.020 →

4.020

Nettowinst = - 820

Privé-opname/storting = -

afname eigen vermogen - 820

OPDRACHT 39

D	EIGEN VERMOGEN	C
lonen sociale premies afschrijvingskosten brutoverliezen privé-opnamen rentekosten huur(kosten)	privé-stortingen brutowinsten renteopbrengst huur(opbrengst)	

OPDRACHT 40

D	REKENING VAN BEZIT	C	D	REKENING VAN SCHULD	C
+	-		-	+	

D	REKENING VAN VERLIES	C	D	REKENING VAN WINST	C
+	-		-	+	

D	EIGEN VERMOGEN	C	D	PRIVE	C
			PO	PS	

OPDRACHT 41

Alle grootboekrekeningen die je gemaakt hebt bij 35 blijven geldig, behalve de grootboekrekening "eigen vermogen". Deze laatste rekening moet gesplitst worden in een hoofdrekening en een aantal hulprekeningen van het eigen vermogen.

D	EIGEN VERMOGEN	C
	1-1 van balans	120.000

D	BRUTOVERKOOPRESULTAAT	C
12-1 retourverkoop	10	3-1 verkoop pepermunt
		8-1 verkoop
		20
		2.000

D	RENTEKOSTEN	C
15-1 hypotheek	1.000	

OPDRACHT 42

naam van de grootboekrekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS	
	debet	credit	debet	credit
gebouw	100.000,-		100.000,-	
voorraad	40.240,-	3.280,-	36.960,-	
auto	30.000,-	500,-	29.500,-	
debiteuren	35.100,-	50,-	35.050,-	
kas	5.000,-		5.000,-	
hypotheeklening	1.000,-	60.000,-		59.000,-
crediteuren	200,-	28.200,-		28.000,-
bank	5.500,-	4.000,-	1.500,-	
eigen vermogen		120.000,-		120.000,-
brutoverkoopresult.	10,-	2.020,-		2.010,-
rentekosten	1.000,-		1.000,-	
TOTAAL	218.050,-	218.050,-	209.010,-	209.010,-

OPDRACHT 43

Het lijkt alsof het eigen vermogen niet veranderd is, immers het oude eigen vermogen was €120.000,- en op de saldibalans staat ook €120.000,-. De verandering van het eigen vermogen vind je niet meer op de rekening "eigen vermogen" maar op de hulprekeningen van het eigen vermogen. Op deze rekeningen zie je staan dat het eigen vermogen is toegenomen door een brutowinst van €2.010,- en is afgenomen door rentekosten van €1.000,-. De verandering van het eigen vermogen is dus $(2.010 - 1.000) = 1.010,-$

OPDRACHT 44

D		GEBOUW		C
1-1	van balans	80.000		

D		MACHINES		C
1-1	van balans	30.000	15-1 afschrijving	3.000

D		VOORRADEN		C
1-1	van balans	20.000	6-1 verkoop	4.000
			8-1 retourinkoop	4.000

D		BANK		C
1-1	van balans	20.000	2-1 wasbeer	400
9-1	Koenen	9.000	4-1 rente/aflossing	3.000
			18-1 administratiekosten	100

D		DEBITEUREN		C
1-1	van balans	5.000	9-1 Koenen	10.000
6-1	verkoop Koenen	10.000	22-1 retourverkoop	500

D		KAS		C
1-1	van balans	5.000	16-1 privé-opname	400

D		EIGEN VERMOGEN		C
	1-1	van balans		80.000

D		HYPOTHEEK O/G		C
4-1	aflossing	2.000	1-1 van balans	60.000

D		CREDITEUREN		C
8-1	retourink. Graal	4.000	1-1 van balans	10.000

D		LENING		C
		1-1 van balans		10.000

D		ALGEMENE KOSTEN		C
2-1	schoonmaak Wasb.	400		
18-1	administr.kosten	100		

D		RENTEKOSTEN		C
4-1	hypotheek	1.000		

D		BRUTOVERKOOPRESULTAAT		C	
22-1 retourverkoop	500	6-1 verkoop	6.000		

D		PRIVE		C	
16-1 opname per kas	400				

D		VERLIES OP DEBITEUREN		C	
9-1 Koenen	1.000				

D		AFSCHRIJVINGSKOSTEN		C	
15-1 machines	3.000				

naam van de grootboekrekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS	
	debet	credit	debet	credit
gebouw	80.000,-		80.000,-	
machines	30.000,-	3.000,-	27.000,-	
voorraden	20.000,-	8.000,-	12.000,-	
bank	29.000,-	3.500,-	25.500,-	
debiteuren	15.000,-	10.500,-	4.500,-	
kas	5.000,-	400,-	4.600,-	
eigen vermogen		80.000,-		80.000,-
hypotheek o/g	2.000,-	60.000,-		58.000,-
crediteuren	4.000,-	10.000,-		6.000,-
lening		10.000,-		10.000,-
algemene kosten *	500,-		500,-	
rentekosten	1.000,-		1.000,-	
brutoverkoopresult.	500,-	6.000,-		5.500,-
verlies op debit.	1.000,-		1.000,-	
afschrijvingskost.	3.000,-		3.000,-	
privé	400,-		400,-	
TOTAAL	191.400,-	191.400,-	159.500,-	159.500,-

* Het is natuurlijk toegestaan om de administratiekosten en de schoonmaakkosten die nu op de rekening "algemene kosten" staan elk op een aparte rekening te boeken.

OPDRACHT 45

1. De brutowinst is 5.500,- (zie saldorekening "brutoverkoopresultaat").

2. Brutowinst 5.500,-

overige bedrijfskosten: - alg. kosten 500,-
- rentekosten 1.000,-
- verlies op deb. 1.000,-
- afs. kosten 3.000,-
5.500,- → 5.500,-
0

Nettowinst

3. Privé-opname is €400,-

4. Aangezien de nettowinst nul is, daalt het eigen vermogen met € 400,- door de privé-opname.

5. 80.000,- - 400,- = 79.600,-

6. Omdat op de saldibalans ook de saldi staan van de hulprekeningen van het eigen vermogen. Deze geven samen aan met welk bedrag het eigen vermogen verandert. Op de nieuwe eindbalans wordt deze verandering verwerkt in het nieuwe eigen vermogen.

OPDRACHT 46

D	balans 31-1-'07		C
gebouw	80.000	eigen vermogen	79.600
machines	27.000	hypotheek o/g	58.000
voorraden	12.000	crediteuren	6.000
bank	25.500	lening	10.000
debiteuren	4.500		
kas	4.600		
	153.600		153.600

OPDRACHT 47**KOLOMMENBALANS**

naam grootboek rekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS		AVW		EINDBALANS	
	debet	credit	debet	credit	verlies	winst	debet	credit
gebouw	250.000		250.000				250.000	
auto	4.000		4.000				4.000	
inventaris	25.000		25.000				25.000	
voorraden	60.100	12.450	47.650				47.650	
kas	26.100	850	25.250				25.250	
hypo.len.		212.500		212.500				212.500
onderh.lening		20.000		20.000				20.000
bedrijfskred.		30.000		30.000				30.000
crediteuren	3.750	10.750		7.000				7.000
bank		11.950		11.950				11.950
debiteuren	11.000	9.000	2.000				2.000	
eigen vermog.		70.000		70.000				72.450
brutoverk.res	1.400	5.150		3.750		3.750		
rentekosten	500		500		500			
verzekeringsk	500		500		500			
huurkosten	200		200		200			
privé	100		100					
saldo avw					2.550			
TOTAAL	382.650	382.650	355.200	355.200	3.750	3.750	353.900	353.900

$$EV_{\text{nieuw}} = 353.900 (\text{bezittingen}_{\text{nieuw}}) - 281.450 (\text{schulden}_{\text{nieuw}}) = 72.450$$

$$EV_{\text{nieuw}} = 70.000 (EV_{\text{oud}}) + 2.550 (NW) - 100 (PO) = 72.450$$

OPDRACHT 48

1. €2.550,- zie saldo AVW
2. €3.750,- zie saldo rekening brutoverkoopresultaat
3. €72.450,- - €70.000,- = €2.450,-
4. Neen, dat komt door de privé-opname van € 100,-. Door deze privé-opname is de verandering van het eigen vermogen €100,- lager dan het nettoresultaat.
5. Op de AVW-rekening staan de zakelijke oorzaken van een verandering van het eigen vermogen.

OPDRACHT 49

naam grootboek rekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS		AVW		EINDBALANS	
	debet	credit	debet	credit	verlies	winst	debet	credit
gebouw	100.000		100.000				100.000	
voorraad	40.240	3.280	36.960				36.960	
auto	30.000	500	29.500				29.500	
debiteuren	35.100	50	35.050				35.050	
kas	5.000		5.000				5.000	
hypotheekl.	1.000	60.000		59.000				59.000
crediteuren	200	28.200		28.000				28.000
bank	5.500	4.000	1.500				1.500	
eigen verm.		120.000		120.000				121.010
brutoverk.r.	10	2.020		2.010		2.010		
rentekosten	1.000		1.000		1.000			
saldo avw					1.010			
TOTAAL	218.050	218.050	209.010	209.010	2.010	2.010	208.010	208.010

$$EV_{\text{nieuw}} = 208.010 (\text{bezittingen}_{\text{nieuw}}) - 87.000 (\text{schulden}_{\text{nieuw}}) = 121.010$$

$$EV_{\text{nieuw}} = 120.000 (EV_{\text{oud}}) + 1.010 (NW) - 0 (PO) = 121.010$$

OPDRACHT 50

KOLOMMENBALANS

naam grootboek rekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS		AVW		EINDBALANS	
	debet	credit	debet	credit	verlies	winst	debet	credit
gebouwen	80.000		80.000				80.000	
machines	30.000	3.000	27.000				27.000	
voorraden	20.000	8.000	12.000				12.000	
bank	29.000	3.500	25.500				25.500	
debiteuren	15.000	10.500	4.500				4.500	
kas	5.000	400	4.600				4.600	
eigen vermog.		80.000		80.000				79.600
hypotheek o/g	2.000	60.000		58.000				58.000
crediteuren	4.000	10.000		6.000				6.000
lening		10.000		10.000				10.000
alg.kosten	500		500		500			
rentekosten	1.000		1.000		1.000			
brutoverk.res	500	6.000		5.500		5.500		
verl. op deb.	1.000		1.000		1.000			
afs. kosten	3.000		3.000		3.000			
privé	400		400					
saldo avw				-	-			
TOTAAL	191.400	191.400	159.500	159.500	5.500	5.500	153.600	153.600

$$EV_{\text{nieuw}} = 153.600 (\text{bezittingen}_{\text{nieuw}}) - 74.000 (\text{schulden}_{\text{nieuw}}) = 79.600$$

$$EV_{\text{nieuw}} = 80.000 (EV_{\text{oud}}) + 0 (NW) - 400 (PO) = 79.600$$

OPDRACHT 51/52**JOURNAAL JANUARI 2007**

dat.	naam grootboekrekening	DEBET	CREDIT
1-1	balanstellingen	150.000,-	150.000,-
2-1	goederen (fact. 8)	2.000,-	
	aan crediteuren		2.000,-
3-1	loon (bankafs 4)	1.000,-	
	aan bank		1.000,-
4-1	debiteuren (kop.fac. 5)	1.000,-	
	aan goederen		500,-
	aan brutoverkoopresultaat		500,-
5-1	goederen (kop.cred. 6)	100,-	
	brutoverkoopresultaat	100,-	
	aan debiteuren		200,-
6-1	voorraadverschillen (intern 5)	100,-	
	aan goederen		100,-
7-1	Verzekeringskosten(bank-afs. 5)	200,-	
	aan bank		200,-
8-1	bank (bankafs. 6)	500,-	
	aan kas		500,-
9-1	crediteuren (kwit. 6)	200,-	
	aan privé		200,-
10-1	afschrijvingskosten (intern 6)	3.000,-	
	aan gebouw		3.000,-
14-1	privé* (kop.kwit. 7)	100,-	
	aan debiteuren		100,-
16-1	onderhoudskosten (kwit. 7)	150,-	
	privé	50,-	
	aan kas		200,-
20-1	hypotheeklening (bankafs. 7)	500,-	
	rentekosten	400,-	
	aan bank		900,-
24-1	crediteuren (cred. 5)	1.000,-	
	aan goederen		1.000,-
27-1	administratiekosten (bankafs. 8)	5,-	
	bank	15,-	
	aan renteopbrengst		20,-
	TOTAAL	160.420,-	160.420,-

* Bij 14-1 kun je ook journaliseren:

kas 100,-

aan debiteuren 100,-

privé 100,-

aan kas 100,-

Bedenk wel dat het totaal van het journaal hoger wordt, namelijk €160.520,-

OPDRACHT 53

1. Bij de opening van het journaal debiteer je het journaal voor het totaalbedrag waarmee de bezittingen op de beginbalans staan. Verder crediteer je het journaal voor het bedrag waarmee de schulden en het eigen vermogen op de beginbalans staan. Zie: "balanstelling"

gen". Bij de opening van het grootboek debiteer je de rekeningen van bezit voor het bedrag waarmee deze op de beginbalans staan en crediteer je de rekeningen van schuld en het eigen vermogen voor het bedrag waarmee deze credit op de beginbalans staan. Na de opening zijn de debet- en credittotalen van het journaal en het grootboek dus aan elkaar gelijk. Wanneer de financiële feiten gejournaliseerd worden, geeft het journaal precies aan hoe je het grootboek moet bijwerken. Wanneer er een rekening in het journaal gedebiteerd wordt dan moet dezelfde rekening in het grootboek ook gedebiteerd worden en wanneer er een rekening in het journaal gecrediteerd wordt dan moet deze rekening in het grootboek ook gecrediteerd worden.

De totalen van het journaal en het grootboek, zowel aan de debet- als aan de creditzijde, blijven dus aan elkaar gelijk. Omdat de proefbalans niets anders is dan het grootboek moet het totaalbedrag van het journaal gelijk zijn aan het totaalbedrag van de proefbalans.

Zowel voor de debet- als de creditzijde geldt dus:

totaalbedrag journaal = totaalbedrag grootboek = totaalbedrag proefbalans.

2. De bedragen van de zakelijke hulprekeningen van het eigen vermogen worden overgebracht naar de AVW-rekening.
3. De bedragen van de rekeningen van bezit en schuld worden overgebracht naar de eindbalans. Daarnaast wordt het saldo van de rekening privé verwerkt in het nieuwe eigen vermogen.
4. Het saldo van de AVW-rekening, de nettowinst, wordt verwerkt in het nieuwe vermogen.

OPDRACHT 54

INKOOPBOEK

dat.	factuur-nummer	naam en woonplaats van de crediteur	omschrijving goederen	bedrag
1-1	8812	Bankstel & CO, Eindh.	2 bankstellen	4.000,-
2-1	156	Kitchen Corner BV, Amsterdam	1 eethoek	1.000,-
10-1	LB 76	Lichterlaaie BV, Edam	4 halogeen lampen	2.000,-
20-1	8827	Bankstel & CO, Eindh.	1 bankstel	2.000,-
TOTAAL				9.000,-

OPDRACHT 55

goederen	9.000,-	
aan crediteuren		9.000,-

OPDRACHT 56

VERKOOPBOEK

dat.	kopiefac-tuurnr.	naam en woonplaats van de debiteur	verkoop-prijs	inkoop-prijs	brutoverk resultaat
1-1	881	A.Betaalnietgraag, Uden	5.000,-	3.000,-	2.000,-
1-1	882	K.Leuter, Uden	1.200,-	700,-	500,-
10-1	883	L.Repriels, Eindh.	<u>2.000,-</u>	<u>2.500,-</u>	<u>- 500,-</u>
TOTAAL			8.200,-	6.200,-	2.000,-

OPDRACHT 57

debiteuren	8.200,-	
aan goederen		6.200,-
aan brutoverkoopresultaat		2.000,-

OPDRACHT 58

In de uitwerking van deze opdracht is de kolom "omschrijving" weggelaten. De inhoud van deze kolom zal voor zich spreken.

IN				Kasboek		UIT	
dat.	kop.kw	tegenrekening	bedrag	dat.	kwit	tegenrekening	bedrag
1-1		P.M.	5.000	2-1	551	goederen	400
2-1	941	goederen	300	2-1	5	privé	100
		brutoverk.res	200	8-1	6	brutoverk.res.	1.000
2-1	942	debiteuren	500	10-1	7	crediteuren	2.000
3-1	943	goederen	3.000	20-1	8	loon	300
		brutoverk.res	2.000	27-1	9	goederen	1.000
4-1	944	debiteuren	1.000			brutoverk.res.	500
12-1	945	goederen	3.000	28-1	10	representatiek	200
		brutoverk.res	-1.000				
24-1	946	goederen	3.000				
				31-1		P.M.	11.500
		totaal	17.000			totaal	17.000

OPDRACHT 59

- a. beginsaldo op 1-1 5.000,-
ontvangsten in januari + 12.000,-
17.000,-
uitgaven in januari - 5.500,-
eindsaldo op 31-1 11.500,-
- b. Het beste is om eerst de ontvangstenkant van het kasboek te journaliseren en daarna de uitgavenkant. Je mag echter ook beide journaalposten samenvoegen tot een journaalpost.

journaalpost ontvangstenkant kasboek:

kas (17.000 - 5.000)	12.000	
aan goederen (300+3.000+3.000+3.000)		9.300
aan brutoverkoopresultaat (200+2.000-1.000)		1.200
aan debiteuren (500+1.000)		1.500

journaalpost uitgavenkant kasboek:

goederen (400+1.000)	1.400	
privé		100
brutoverkoopresultaat (1.000+500)	1.500	
crediteuren	2.000	
representatiekosten	200	
loon	300	
aan kas (17.000 - 11.500)		5.500

OPDRACHT 60

privé	M 1	400	
aan voorraden			400
brutoverkoopresultaat	M 2	500	
aan debiteuren			500
afschrijvingskosten	M 3	8.500	
aan gebouw			8.500
crediteuren	M 4	4.000	
aan voorraden			4.000
verlies op debiteuren	M 5	1.000	
aan debiteuren			1.000

OPDRACHT 61

Bij deze opdracht is de inhoud van de kolom "omschrijving" weggelaten.

IN				BANKBOEK				UIT	
dat.	bank-afs.	tegenrekening	bedrag	dat.	bank-afs.	tegenrekening	bedrag		
3-1	2	debiteuren	2.000	1-1		P.M.	2.000		
4-1	3	debiteuren	6.000	2-1	1	loon	400		
20-1	7	debiteuren	3.000	12-1	4	verzek.kosten	600		
		verlies op debiteuren	-1.000	15-1	5	crediteuren	2.000		
				18-1	6	rentekosten	500		
						hypotheeklen.	1.500		
				31-1		P.M	3.000		
totaal			10.000	totaal			10.000		

OPDRACHT 62

1. Beginsaldo (schuld) op 1-1 2.000,-
ontvangsten in januari 10.000,-
8.000,-
uitgaven in januari 5.000,-
eindsaldo (vordering) op 31-1 3.000,-
2. Een vordering, Kees ontvangt 5.000,- meer dan hij uitgeeft waardoor de schuld van 2.000,- een bezitting wordt van 3.000,-
3. Met €5.000,- toegenomen.
4. Ja, in het begin van de maand had hij nog een schuld bij de bank.
5. Journaalpost ontvangstenkant bankboek:
bank 10.000,-
verlies op debiteuren 1.000,-
aan debiteuren (2.000 + 6.000 + 3.000) 11.000,-
Journaalpost uitgavenkant bankboek:
loon 400,-
verzekeringskosten 600,-
crediteuren 2.000,-
rentekosten 500,-
hypotheeklening 1.500,-
aan bank (10.000 - 2.000 - 3.000) 5.000,-

OPDRACHT 63**JOURNAAL MAART**

dat.	naam grootboekrekening (boekingsstuk/nummer)	DEBET	CREDIT
2-3	privé (intern 5)	200,-	
	aan goederen		200,-
3-3	goederen (fact. 2)	500,-	
	aan crediteuren		500,-
4-3	privé* (kop.kwit.6)	200,-	
	aan debiteuren		200,-
6-3	rentekosten (bank-afs.7)	200,-	
	hypotheeklening	300,-	
	aan bank		500,-
9-3	crediteuren (cred.8)	500,-	
	aan goederen		500,-

12-3	debiteuren (kop.fac.3)	800,-	
	brutoverkoopresultaat	100	
	aan goederen		900,-
14-3	bank (bank-afs.8)	800,-	
	aan debiteuren		800,-
15-3	afschrijvingskosten (intern 6)	500,-	
	aan inventaris		500,-
17-3	inventaris (kwit. 9)	800,-	
	aan kas		800,-
19-3	goederen (kwit. 10)	200,-	
	brutoverkoopresultaat	400,-	
	aan kas		600,-
22-3	brutoverkoopresultaat (kop.cred. 7)	550,-	
	aan debiteuren		550,-
25-3	algemene kosten (bankaf. 9)	10,-	
	aan bank		10,-
26-3	crediteuren (cred. 9)	200,-	
	aan goederen		200,-
	TOTAAL	6.260,-	6.260,-

* Het financiële feit van 4-3 kun je ook als volgt journaliseren:

kas	200,-	
aan debiteuren		200,-
privé	200,-	
aan kas		200,-

Let er op dat dan het totaal van het journaal met 200 toeneemt.

OPDRACHT 64

JOURNAAL APRIL

datum	naam grootboekrekening (naam dagboek)	DEBET	CREDIT
30-4	goederen (inkoopboek)	1.600,-	
	aan crediteuren		1.600,-
30-4	debiteuren (verkoopboek)	1.500,-	
	aan goederen		800,-
	aan brutoverkoopresultaat		700,-
30-4	kas (kasboek)	2.200,-	
	aan goederen		600,-
	aan brutoverkoopresultaat		200,-
	aan debiteuren		1.400,-
30-4	crediteuren (kasboek)	1.100,-	
	goederen	300,-	
	brutoverkoopresultaat	100,-	
	auto	900,-	
	aan kas		2.400,-
4-4	voorraadverschillen (div.post.)	50,-	
	aan goederen		50,-
15-4	crediteuren (div.post.)	250,-	
	aan emballage		250,-
20-4	afschrijvingskosten (div.post.)	2.000,-	
	aan gebouw		2.000,-
	TOTAAL	10.000,-	10.000,-

OPDRACHT 65/66

datum	naam grootboekrekening	DEBET	CREDIT
1-5	balanstellingen	85.000,-	85.000,-
31-5	voorraden (inkoopboek)	3.500,-	
	aan crediteuren		3.500,-
31-5	debiteuren (verkoopboek)	12.000,-	
	aan voorraden		3.500,-
	aan brutoverkoopresultaat		8.500,-
31-5	ING bank (INGbankboek)	6.600,-	
	aan debiteuren		6.600,-
	crediteuren	2.200,-	
	algemene kosten	500,-	
	lonen	1.200,-	
	aan ING bank		3.900,-
31-5	kas (kasboek)	2.900,-	
	aan voorraden		1.400,-
	aan brutoverkoopresultaat		1.000,-
	aan debiteuren		500,-
	voorraden (kasboek)	200,-	
	privé	200,-	
	crediteuren	1.800,-	
	rentekosten	1.000,-	
	algemene kosten	200,-	
	aan kas		3.400,-
31-5	rabobank (rabobankboek)	3.500,-	
	aan debiteuren		3.500,-
	lonen (rabobankboek)	2.000,-	
	goederen	1.000,-	
	aan rabobank		3.000,-
2-5	afschrijvingskosten (div.post.)	5.000,-	
	aan gebouwen		5.000,-
4-5	privé (div.post.)	500,-	
	aan voorraden		500,-
6-5	voorraden (div.post.)	250,-	
	brutoverkoopresultaat	1.750,-	
	aan debiteuren		2.000,-
7-5	verlies op debiteuren (div.post.)	600,-	
	aan debiteuren		600,-
20-5	crediteuren (div.post.)	1.600,-	
	aan voorraden		1.600,-
	TOTAAL	133.500,-	133.500,-

OPDRACHT 67

D	GEBOUW		C
1-5 van balans	40.000	2-5 div.post.	5.000

D		VOORRADEN		C	
1-5	van balans	20.000	31-5	verkoopboek	3.500
31-5	inkoopboek	3.500	31-5	kasboek	1.400
31-5	kasboek	200	4-5	div.post.	500
6-5	div.post.	250	20-5	div.post.	1.600
31-5	rabobankboek	1.000			

D		DEBITEUREN		C	
1-5	van balans	5.000	31-5	ING bankboek	6.600
31-5	verkoopboek	12.000	31-5	kasboek	500
			31-5	rabobankboek	3.500
			6-5	div.post.	2.000
			7-5	div.post.	600

D		KAS		C
1-5	van balans	8.000	31-5 kasboek	3.400
31-5	kasboek	2.900		

D		ING BANK		C
1-5	van balans	12.000	31-5 ING bankboek	3.900
31-5	ING bankboek	6.600		

D	HYPOTHEEK		C
	1-5	van balans	30.000

D		CREDITEUREN		C
31-5 ING bankboek	2.200	1-5	van balans	5.000
31-5 kasboek	1.800	31-5	inkoopboek	3.500
20-5 div. post.	1.600			

D	RABOBANK		C
31-5 rabobankboek	3.500	1-5 van balans	10.000
		31-5 rabobankboek	3.000

D	EIGEN VERMOGEN		C
	1-5	van balans	40.000

D		BRUTOVERKOOPRESULTAAT		C
6-5	div.post.	1.750	31-5 verkoopboek	8.500
			31-5 kasboek	1.000

D	ALGEMENE KOSTEN		C
31-5 ING bankboek	500		
31-5 kasboek	200		

D	LONEN	C
31-5 ING bankboek	1.200	
31-5 rabobankboek	2.000	

D	PRIVE	C
31-5 kasboek	200	
4-5 div.post.	500	

D	RENTEKOSTEN	C
31-5 kasboek	1.000	

D	AFSCHRIJVINGSKOSTEN	C
2-5 div.post.	5.000	

D	VERLIES OP DEBITEUREN	C
7-5 div.post.	600	

KOLOMMENBALANS								
naam grootboek rekening	PROEFBALANS		SALDIBALANS		AVW		EINDBALANS	
	debet	credit	debet	credit	verlies	winst	debet	credit
gebouw	40.000	5.000	35.000				35.000	
voorraden	24.950	7.000	17.950				17.950	
debiteuren	17.000	13.200	3.800				3.800	
kas	10.900	3.400	7.500				7.500	
ING bank	18.600	3.900	14.700				14.700	
hypotheek		30.000		30.000				30.000
crediteuren	5.600	8.500		2.900				2.900
rabobank	3.500	13.000		9.500				9.500
eigen verm.		40.000		40.000				36.550
brutoverk.res	1.750	9.500		7.750		7.750		
alg. kosten	700		700		700			
lonen	3.200		3.200		3.200			
privé	700		700					
rentekosten	1.000		1.000		1.000			
afs. kosten	5.000		5.000		5.000			
verl. op deb.	600		600		600			
saldo avw						2.750		
TOTAAL	133.500	133.500	90.150	90.150	10.500	10.500	78.950	78.950

$$EV_{\text{nieuw}} = 78.950 \text{ (Bezittingen)} - 42.400 \text{ (Schulden)} = 36.550$$

$$EV_{\text{nieuw}} = 40.000 (EV_{\text{oud}}) - 2.750 \text{ (verlies)} - 700 \text{ (PO)} = 36.550$$

OPDRACHT 68

a. $EV_{\text{nieuw}} = \text{Bezittingen}_{\text{nieuw}} - \text{Schulden}_{\text{nieuw}}$

$$EV_{\text{nieuw}} = EV_{\text{oud}} + \text{saldo hulprekeningen EV (saldo AVW + PS - PO)}$$

b. Bezittingen	31 dec.	€4.300.000,-
Schulden	31 dec.	- €1.800.000,-
Eigen vermogen	31 dec	€2.500.000,-
Eigen vermogen	1 jan.	- €2.000.000,-
Toename eigen vermogen		€500.000,-
Nettowinst		- €400.000,-
PS - PO		€100.000,-

c. A = journaal B = grootboek C = (proef- en) saldibalans D = AVW = resultatenrekening

OPDRACHT 69

a. Resultatenrekeningen zijn hulprekeningen van het eigen vermogen en verklaren een gedeelte van de verandering van het eigen vermogen. De saldi van deze rekeningen worden op het eind van een periode verwerkt in het nieuwe eigen vermogen en komen daarom niet zelf op de balans te staan. Resultatenrekeningen zijn dus geen balansrekeningen en kunnen daarom niet worden geopend of heropend.

b. Dit saldo wordt op het eind van een periode verwerkt in het nieuwe eigen vermogen.

OPDRACHT 70

D		GOEDEREN		C	
1-1	van balans	€ 500	5-1	verkoop	€ 200
10-1	inkoop	€1.000	12-1	verkoop	€ 300
20-1	inkoop	€ 500	22-1	verkoop	€ 800
			31-1	naar balans	€ 700
		<hr/>			<hr/>
		€2.000			€ 2.000
1-2	van balans	€ 700			

D	HYPOTHEEKLLENING		C
10-1 aflossing	€ 2.000	1-1 van balans	€50.000
20-1 aflossing	€ 2.000		
30-1 aflossing	€ 2.000		
31-1 naar balans	<u>€44.000</u>		<u> </u>
	€50.000		€50.000
		1-2 van balans	€44.000

D	BRUTOVERKOOPRESULTAAT		C
5-1 retour	€ 500	6-1 verkoop	€ 2.000
10-1 verkoop	€ 500	20-1 verkoop	€ 3.000
		25-1 verkoop	€ 4.000
31-1 naar AVW	<u>€8.000</u>		<u> </u>
	€9.000		€ 9.000

D	LONEN		C
10-1 kas	€ 500		
20-1 kas	€ 500		
30-1 kas	€ 500		
	<hr/>	31-1 naar AVW	<u>€ 1.500</u>
	€1.500		€ 1.500

D	PRIVE		C
7-1 goederen	€ 500	10-1 ING Bank	€ 2.000
10-1 kas	€ 800		
20-1 kas	€ 100		
31-1 naar eigen vermogen	<u>€ 600</u>		<u> </u>
	€2.000		€ 2.000

OPDRACHT 71

D		AVW	C	
31-1 van lonen	€1.500	31-1 van brutoverk.resultaat	€8.000	
31-1 naar EV	<u>€6.500</u>		<u> </u>	
	€8.000		€8.000	

D	EIGEN VERMOGEN	C
	1-1 van balans	€80.000
	31-1 van AVW	€ 6.500
	31-1 van privé	€ 600
31-1 naar balans	<u>€87.100</u>	
	€87.100	<u>€87.100</u>

OPDRACHT 72

D		goederen	C		
1-1	van balans	20.000	5-1	verkoop	2.000
10-1	inkoop	10.000	12-1	verkoop	3.000
			31-1	naar balans	<u>25.000</u>
		<u>30.000</u>			30.000

D	hypotheeklening		C
10-1 aflossing	5.000	1-1 van balans	50.000
20-1 aflossing	5.000		
31-1 naar balans	<u>40.000</u>		
	50.000		<u>50.000</u>

D		bank	C		
1-1	van balans	70.000	5-1	crediteuren	2.000
10-1	debiteuren	10.000	12-1	crediteuren	3.000
			31-1	naar balans	<u>75.000</u>
		<u>80.000</u>			80.000

D	brutoverkoopresultaat		C
5-1 retour	500	6-1 verkoop	8.000
10-1 verkoop	500	20-1 verkoop	7.000
31-1 naar AVW	<u>14.000</u>		<u> </u>
	15.000		15.000

D	lonen		C
10-1 kas	<u>2.000</u>	31-1 naar AVW	<u>2.000</u>
	2.000		2.000

D		privé	C
10-1 kas	<u>2.000</u>	31-1 naar EV	<u>2.000</u>
	2.000		2.000

D	AVW		C
31-1 van lonen	2.000	31-1 van BVR	14.000
31-1 naar EV	<u>12.000</u>		<u>14.000</u>
	14.000		14.000

D		eigen vermogen		C
31-1 van privé	2.000	1-1 van balans		50.000
		31-1 van AVW		12.000
31-1 naar balans	<u>60.000</u>			
	62.000			<u>62.000</u>

OPDRACHT 73

D		balans	C	
goederen	25.000	hypotheeklening	40.000	
bank	<u>75.000</u>	eigen vermogen	<u>60.000</u>	
	100.000		100.000	

OPDRACHT 74

D		Jansen		C	
datum	omschrijving	bedrag	datum	omschrijving	bedrag
1-1	beginsaldo	1.000,-	5-1	Fact 6078 per kas	1.000,-
15-1	Verkoop fact 7002	800,-			

D		Jacobs		C	
datum	omschrijving	bedrag	datum	omschrijving	bedrag
1-1	beginsaldo	3.000,-	12-1	Fact 6066, 6085 bank	2.625,-
9-1	Verkoop Fact. 7001	500,-			

3. $1.800 - 1.000 + 3.500 - 2.625 = \text{€}1.675,-$

OPDRACHT 75

Jansen				
datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1-1	beginsaldo			1.000,-
5-1	Kas fact 6078		1.000,-	0,-
15-1	Verkoop kopiefact 7002	800,-		800,-

Jacobs				
datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1-1	beginsaldo			3.000,-
9-1	Verkoop kopiefact 7001	500,-		3.500,-
12-1	Bank 6066 en 6085		2.625,-	875,-

OPDRACHT 76

Appels					
datum	boekingsstuknr	omschrijving	debet	credit	saldo
1-1		beginvoorraad			4.000
5-1	Kopiefact 7001	levering		500	3.500
10-1	Kopiefact 7002	levering		350	3.850
15-1	Creditnota 8506	retour		50	3.800
31-1	DPB 4	afgeschreven		100	3.700

Peren					
datum	boekingsstuknr	omschrijving	debet	credit	saldo
1-1		beginvoorraad			1.250
10-1	Kopiefact 7002	levering		250	1.000
31-1	DPB 4	afgeschreven		75	925

aantal kg	artikel	prijs per kg	bedrag
3.700	appels	0,50	€1.850,-
925	peren	0,80	€ 740,-
		totaal	€2.590,-